

✠ POMHAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKÍCH SERBOŮ

9. číslo

Budyšin, septembr 1958

Lětník 8

Hrono za měsac septembr 1958

*Ach, Knježe, njech wšak twojej
wuši poslušatej na modlitwu
twojich wotročkow, kotřiž chce-
dža so bojeć twojeho mjena.*

Neh. 1, 11

Bjez modlitwy njeje žaneho křesćanskeho žiwjenja. Ty so modliš, to so wě. Kóždy, kiž „Pomhaj Bóh“ wěry dla čita, so modli.

Modlitwa je najjednorša a najčeša wěc zdobom. W modlitwie rěči křesćan z njebjeskim Wótcom tak kaž lube džěco z lubym nanom. Tak lochka wěc je! A tola je modlitwa polna čěžkich problemow a prašenjow. Modlenje a modlenje je mjenujcy dwoje. Haj, někotra modlitwa po čłowskim mēnjenju njeje docyla žana modlitwa před Bohom abo njedosaha k Bohu a njemóže čakać na wuslyšenje.

Prawje so modlić móžeš jenož z wěstym wumēnjenjom; mjenujcy sy-li woprawdže bohobojazny. To wě Nehemias w našim hronu. W swojim wulkim dobroprošenju za israelski lud chce sebi toho wěsty być, zo Bóh Knjez tež na njeho poslucha, tak zo móže jeho potom wuslyšeć. Wón prosy wo to, zo by Knjez posluchał na tych, kotřiž so jeho boja abo kotřiž znajmjenša chcedža so jeho bojeć! Žiwjenje hrěcha wjesć bjez pokuty a wodawanja, so čłowjekow bóle bojeć hač Boha, wo Boha docyla njerodzić, a potom chcyć so modlić, Boha prosyć, to je njemóžna wěc!

Profeta Jeremias dyrbi scěhowane swojemu ludej porokować: „Kradnyć, moriće, mandželstwo lamać, so wopak rocić, Baalej woprować a za přibohami chodzić, a potom přińdžeće a stupiće přede mnje w mojim templu, tak to njeńdže!“ A cyle jasne to tež Jezus Kristus wupraji, na čim leži, zo tak husto Bóh njemóže posluchać na modlitwy: „Hlej, Knjeza ruka

Serbski předarski seminar

suler Serbskeje wyšeje šule hižo

Po 22 lětach bě lětsa zaso přeni króć Serbski předarski seminar. Nadawk tutoho seminaru, kotryž naš njezapomnity Jaroměr Hendrich Imiš založi a kotryž po nim nawjedowaštaj lic. Mrózak-Hrodzišćanski a wyši farar Zarjenk-Chwaćanski, je młodych studentow wukublać w serbsčinje. Něhdy mějachu naši gimnaziasća jenož chudušku wučbu w swojej maćerščinje, kotraž nihdy nanihdy njemóžeše dosahać, zo by młody duchowny móhl trochu bjez rěčnych zmylkow předować. Tuž zwolachu ikóžde lěto młodych serbskich studentow bohosłowstwa a tež tajkich, kotřiž chcychu jako Němcy serbsku rěč nawuknyć, na 4 njedzele do Serbskeho seminaru. My wšitcy, kotřiž smy tež w swojej mlodosći za čas studijow kóžde lěto 4 njedzele na Serbskim seminarje pobyli, spominamy rady a z wulkej džakownosću na tute časy.

Lětsa bě nětko zaso Serbski předarski seminar. Časy běchu so w poslednich 20 lětach wo wjele přeměnile a tak měješe tež nas seminar nowe wobličo. Mjez 4 seminaristami, kotřiž běchu do Njeswaćidla přišli, běchu 3 duchowni w zastojnstwje: superintendent Graefe-Wojerowski, wikar Baier z Wojerec, wikar Feustel z Minakala, a jenož jedyn student. Arnošt Gólc z Wjelečina. Wón ma jako

njeje přiokrótšena, zo by pomhać njemóhla; a jeho wucho njeje zatykane, zo by njeslyšalo; ale naše zlóscě džěla was a našeho Boha; a naše hrěchi potajeja jeho wobličo před wami, zo njebudžeće wuslyšeni.“ Ach, zo bychmy wjesć móhli žiwjenje we wšej bohobojaznosći! K tomu njech nam pomha Jezus Chrystus přez swojeho Swjateho Ducha! Hamjeń, La.

pěkný zakład w serbsčinje. Naši 3 duchowni zaběrachu so na seminarje přeni króć chutnje ze serbskej rěču a su za krótkce njedzele wuwučowanja hižo tak daloko pokročowali, zo móžachu serbsce předować — wězo wšak swoje předowanje čitajo. Tutón wuspěch bě při wšej spróćniwej pilnosći jenož móžny, dokelž kóždy z nich hižo jednu słowjansku rěč znaješe. Nětk běchu so z wotmachom podali do džěla, tež serbsčinu nawuknyć, zo móhli swojim wosadnym w serbskej rěči služić. Kajka to horliwa lubosć a rjane znamjo pobožneje zastojnskeje zamołwitosće! Naši duchowni wšak bychu derje trjebać móhli tute trochu měrniše njedzele lěčneho časa. Lubi Serbja, wažće sej tajku woporniwu lubosć!

Dokelž je njeměr na swěće přiběrał, smy so my na seminarje čim krućišo tomu wobarali. Rano w 7 hodž. a wječor w 7 hodž. mějachmy polhodžinsku nutrnosć w Božim domje a tež připoldnju wučeknychmy na krótki čas do čišiny Božeho domu. Bóh je zawěrnje žórlo wšeho žiwjenja a jemu so bližić rěka, na swojej duši wočerstwjeć. Rano zahajichmy swoje džělo z přeložownjom z grekskeho noweho zakonja, a štož při tym nadžělachmy, smy swěru sej napisali, zo by to tež byl přinošk za nowy přeložk cyleho testamenta. Přeložili smy ze scěnja Lukaša 1. staw a 2. staw hač do 32. stučki.

Najwažniši džěl pak našeho zhromadneho přocowanja wo serbsku rěč bjež předžělanje Jurija Wjeleloweho „Kursa serbskeje rěče“.

A to je dalši zasadny rozdžěl džensnišeho seminaru porno prjedawšim: džensa ma wučer seminaru wjele serbskeje literatury, kotruž móže za swoje wuwučowanje wužiwać. Kak je sebi naš luby

(Pokročowanje na 2. stronje)

Farar Wirth-Njeswačidlski – serbski superintendent

Jako běše naš njezapomnity přeni serbski superintendent Mjerwa – Bukečanski tak nahle a njenadžicy do wěčnosti zašo, so nam najprjedy tak prawje nochcyeše, so bórže po naslědnika postarać. Přejara so nam zdaše tute zastojnstwo na wosobu droheho njebočićkeho wjazane. A tola žiwjenje dale dže, a zastojnstwo je tu a je wažne a wuznamne. A z Drježdžan přińdže zwjeselaca powěsć, zo je krajny cyrkwinski zarjad po našim namjeće knjeza fararja Wirtha – Njeswačidlskeho jako noweho serbskeho superintendenta pomjenował.

Štó z nami njeby našeho bratra Gerharda Wirtha znał jako swěrneho syna serbskeho luda a dobrego dušepastyrja, kotremuž prawe cyrkwinske zastaranje našich ewangelskich Serbow na wutrobje leži! Wšak je hižo lětsa wo-

por přińjesl a serbski seminar nawjedował, dokelž nam dorost porbrachuje. Swój wosebity wuznam měješe farar Wirth tež na wšitkich zaštych serbskich cyrkwinskih dnjach a kublanskich časach za cyrkwinskih předstejerjow. Wón je nam zdobom awtorita w rěčnych wěcach a problemach. Jako móžeše so po wójnje naš „Pomhaj Bóh“ zaso wudać, je wón wot začatka redaktorstwo přewzał, najprjedy po wěcy a nětko tež po mjenje.

Gerhard Wirth je so narodził 26. 6. 1911 w Stróži pola Rakec jako najmlódši syn dobreje serbskeje burskeje swójby. W léce 1935 přińdže wón jako wikar do Budyšinka, 1940 slušeše wón do tych štyrjoch serbskich duchownych, kotřiž njesmědžachu wjace w Serbach skutkować, ale kotrychž tehdomniše němsko-kře-

ścanske cyrkwinske wjednistwo po prikazu fašistow z domizny wuhna. Přesadžichu jeho do Derchowa (Türchau) pola Žitawy a do Drježdžan. Haj wšak, skutkował sam tam njeje, dokelž dyrbyeše z wojakom być. So wróciwiši z wójny a z wójnskeje jatby je najprjedy w Budyskej Michalskej wosadže džělal, doniž njeje w léce 1946 do Njeswačidla šol, hdžež běše jeho zapokazanje wonka pod Božim njebjom, dokelž cyrkej ležeše w rozpadankach. Hnydom pak džěše z energiju do džěla nowonatwara. 1949 běše Boži dom tak daleko wobnowjeny, zo móžeše so tam serbski cyrkwinski džěń wotměć, kiž běše tehdom zwjazany ze zapokazanjom superintendenta Mjerwy. Nětko — najskerje w oktobru — budže tam jeho zapokazanje do tutoho wysokeho zastojnstwa. Daj Bóh k tomu a za wšo jeho dalše skutkowanje we nim bohate požohnowanje! La.

Serbski předarski seminar

(Pokročowanje z 1. strony)

njeboh wyši farar Zarjenk dyrbjal wšo sam sprócnje hromadu znosyć. Tak je nam Wjelowa kniha witana pomoc byla, jenož škoda, zo je tam tak jara wjele zmylkow.

Popołdnju čitachmy z čitanki 5. šulskeho lětnika. Je jich tam dosć rjanych a hódnych nastawkow.

Wězo měješe wšo wuwučowanje w serbsčinje bóle elementarny raz. To wšak hinak móžno njeje ze seminaristami, kotřiž hakle započnu našu rěč wuknyć. Ze swojej swěrnej, krutej pilnosću su pak za tute krótko 4 njedzele rjenje postupowali. Hdžežkuli našich duchownych zetkaće, rěče z nimi serbski! Smyjeli so tež smy! Jedyn z našich bratrow chcyeše nam při wječeri prajić, zo pónđe potom k wosadneje sotře, zo by wona jemu zajětreny palc na noze lékowala a zwobalala: „Ja — potom — pónđu — do křesćanskeje — sotry — palc — dorězać.“

Druhi pak zaso rěčeše wo nje-dželskim „předawanju“ město wo „předowanju“.

A kak so smějachmy. hdyž měješe mlody nježenjeny bratr z Wjeloweje knižki přeložić sadu: Sie gefällt mir gut. — „Wona mi derje slodži.“

Směšny wšak je tež wobraz, hdyž sebi předstajamy, zo je Bóh heliašowy wopor z wuhenjom zapalił — město z wohenjom.

Mały Wjelkow, klětka a wuček mjez Serbami před 200 lětami

Z Mało-Wjelkowskeje chróniki

2. 7. 1758 poswjećenje modlitownje w Małym Wjelkowje

14. 10. 1758 bitwa pola Bukec

Krótko lěta po založenju Ochranowa (Herrnhut) w léce 1722 pytachu wubudzeni Serbja zwiski z nim. Sami abo we wulkich črjódach — hač do 200 ludźi nadobo — putnikowachu do Ochranowa, zo bychu tam zjednoćenstwo z Božimi džěćimi měli. Na próstwu hrabje Bjedricha Kašpora z Gersdorfa wopytowachu Ochranowsy bratřa jeho poddanow. Hdyž wón wumrě a Serb Matej Dolhi (Lange) Mało-Wjelkowske kubło kupi, bu Mały Wjelkow Ochranowske srjedzišćo mjez Serbami. Bórže so zmužichu na natwarjenje swojeho samsneho Božeho domu — swojeje modlitownje, kaž woni jón mjenuja. Jako jón w léce 1758 wosrjedź 7lětnjeje wójny poswjećichu, mjenowachu jón „klětku čerpenja Jezusa mjez Serbami“. Slowo wo křižu dyrbyeše stajnje srjedzišćo wšeho připowědanja a załožk zjednoćenstwa być. A zawěrnje běše Mały Wjelkow přez lětdžesatki tajka serbska klětka za Hornju a Delnju Lužicu. Mnozy so tam zasydlichu, wjele přichadźowaše na njedzelach, a we wulkej ličbje zhromadźowachu so trójce wob lěto. Hodžiny dolho pučowa-

chu do Małego Wjelkowa, zo bychu so tam zhromadźeli pod Słowom.

Tola nic jenož klětka, ale tež wuček bě Mały Wjelkow Serbam, kotřiž běchu přez bitwu pola Bukec statok a wšo kubło zhubili.

Njech nam powěda Mało-Wjelkowska chrónika z lěta 1758. Hižom w zapiskach žnjeńca a pónžnjeńca čitamy wo Daunowej armjeji, kotrejež prawica „na našich polach“ steješe, zo dyrbyeše so ječmjeň hnydom wotsyc, hewak by so wšitko zapusćilo.

Před nowej wjesku (Mały Wjelkow měješe tehdom kubło, modlitownju a pječ chěžow) mějachu zwopředka dosć respekta, ale stajny hlód tutych wjele ludźi, mjez kotrymž běše wjele niskeho praka, běše tak wulki, zo kradnjenu njebě wjace dowobarać.

Bórže přińdžechu město rakuškich pruscy huzarojo, přetož Bjedrich II. přińdže pryncej Heinrichy ze swojim wojskom na pomoc.

„Žalostne wotedawanje našich wbohich bratrow a sotrow, jich wurubjenje a slěkanje so z kóždym dnjom pohóršowaše, tak zo husto plakajo k nam přińdžeču.

6. winowca. Rakuscy lěhachu so pod horami a Prusojo před nimi wot Budyšina hač do Rozwodec. Cyle njebo hač do Čornych Noslic bě samón woheń. Ze susodnych wsow scěka wjele ludźi k nam. My pak so přihotowachmy, zo bychmy džěci a njedželniče mōhli na druhe městno dowjezc, započnje-li so bitwa. Wšitke džěci pak mējachu jětra a dvě njedželniči bēštej chorej, tuž mējachmy z přihotowanjom swoju wulku nuzu.

Wšitko přihotowachmy, ale nam njeběše tak we wutrobje, scicha bēch cyle stroštny. Tutu nōc njespach, rěčach ze swojim Zbōžnikom a dōstach přisľubjenje Jeho škita.

14. winowca. Rano wokolo pjecich slyšachmy třelenje kanonow. Džechmy horje a widzachmy, zo běše to pola Bukec. Wōjnski ropot stajnje přiběraše. Widzachmy woheń kanonow kaž blyski w kurjawje. Skōnčnje bě tak hrōzbnje, zo wokna w domje a w hrōdzach ržachu. My pak wuńdzechmy, wobstarachmy swoje wěcy a čakachmy, što budže luby njebieski Wōtc činić. Jenož svojich chorych džěci a njedželničow dla so starachmy. Při tym rozważowachmy: dobuduli Rakuscy, smy zničeni; dobuduli pak Pruscy, je so tež z Ochranowom (Herrnhut) stalo. Wšudžom pak, hdžež wōjsko steješe, bēchu serbscy wěrjacy. Tuž njemōžachmy hinak, chiba so Knjezej poručić, kotryž je tak blisko a ma wšo w swojimaj rukomaj. Dōńdzechmy na našu hōrku, zwotkelž mōžachmy cyle bitwišćo přewidzeć. Džeń njebě hišće doswital. Wolojane kule widzachmy kaž čorne wrōny w powětře. Z kanony pak schadžeše kōždy krōc runje horje čenki kur kaž z pjecy a přeco zaso zapalowachu so nowe chēze a wsy. To běše hrōzbný napohľad, hdyž so 10—12 wsow paleše. Kanony hrimotachu, kule šwurčachu. Tak džěše pola Bukec a traješe hač do 7 hodž. Lědma běše so třelenje započalo, tuž započachu Pandurojo Zornosyki wurubjeć. Bratr Hastink (Wo tutej swōjbje slyšachmy na cyrkwiskim dnju w Delnim Wujezdze. Přisp. red.) njeje dočista nič wobchowal. Bratr Belwig je hišće něšto sej wuchowal. Štož njebě so z wohenjom spaliło, štož wojacy wzali njeběchu, to zebrachu bēmacy. Hižom wokolo 10 h. bēchu Hastink, Belwig a druzy bratřa na 70 zranjenych do svojich domow wzali. Skōnčnje bēchu tež brōžnje a hrōdže polne. Zranjeni

ležachu 3, haj 4 dny bjez kōždeho zawobalenja w najwjetšej zymje. Naši bratřa so skoro do smjerće ze zranjenymi nanošachu. Žana wjes, žana zahroda tam njeje, hdžež njebychu wojacy pohrjebani byli. — Wokolo 7 hodž. bě pola nas hižo wjele zranjenych kērasērow. grenadērow, huzarow a dragunarjow. Swět želeše. Wjele tysac ptakow lečeše wyše nas naspjet z našeho kraja!

15. winowca. Džensa přińdzechu naši bratřa, kotrychž bēch z wohenja wumohl, ze žonami a džěci. Někotryžkuli nahi a bjeze wšeho. Mnozy bēchu ze wšēm, štož mōžachu jenož někak sobu wzac

na nadobje a na skoće, wučekli do Krakec a Delnjeje Kiny a džěchu w nocy dale do Maleho Wjelkowa. Tam mēnjachu, je jim Zbōžnik wuček přihotowal. Čim wjace k nam čekachu, čim chrobliši buchmy we wěrje, zo nas Zbōžnik wuchowa, a njemyslachmy sami na sebbe.

Wujancec swōjba z Bukec je pod stami kanonowych kulow ze 6 džěćimi, z kotrychž dyrbjachu někotre za ruku wjesć a jene njesć, naha a bjeze wšeho so k nam wuchowala. Někotryžkuli wojak je plakacym džěcom wot swojeho chlēba dał.

(Skōnčenje přichodnje)

Wulka woda

(Pokročowanje)

Jako běše Christina w pōdlanskej stwě do loža šla, slyšeše, zo Jordanowa swojemu mužej praješe: „Smōj to prawje činiłoj, jako Christinje a Korli dowolichmoj. tu pola nas wostać? Hdyž wonaj z nami do wulkeje nuzy přińdžeštaj, bychmoj sej dyrbjaloj to porokować!“ — „Ně“, wōn znaprěciwi, „to njetrjebachmoj; smōj swēdomiće přemyslowaloj a před Bohom pruwowaloj, što je najlěpje, a potom smōj skutkowaloj. Wjace my čłowjekoj ženje činić njemōžemy. Što z toho scēhuje, leži w Božimaj rukomaj.“ Młoda holca wusny z chutnišimi myslimi a z nutrišej modlitwu hač hewak. A bu za wšitkich žalostna nōc! —

Předchěža Blunjanskeho
Božeho domu

Wulki hrimot wubudži krotko po pońocy spjacych, a wšitcy wēdzachu: haćenje je so puknyło. Přichwatawši k woknam hladachu a spōznachu ze stroželemi, zo so hluboka rēka přez hasy waleše, kiž minutu a spēšnišo postupowaše. Žalostniša pak běše hara w delnich rumnosćach samsneho domu. Woda běžeše hižo tak wysoko kaž přeni poschod a mještaše kamjenje a hrjady, kotrež ze sobu wjedžeše, na dom, tak zo so wokna rozbijachu a woda so do twarjenja liješe. Na switanju pak widzachu, kajke zapuscenje bēšę nastalo. Skoro wšitke chēze při drōze bēchu so zhubile. Woda dale postupowaše, a husto zarža twarjenje, hdyž rozpadanki na njo storkachu, tak zo so wobydlerjo w smjertnym straše woprašachu: Kak dolho hišće mōže so naš dom tutej hōbrskej mocy spřeciwjec?

Jordan so přecowaše, svojich přiweznych zmērować. Mać pak nastrožena lubowaneho maľuška do rukew wza prajo: „Kak wjesele smy će zašlu njedzelu k swjatej křćenicy njesli, mōj synko, a nětko hižo dyrbiš tajki smjertny strach wutrać. Je Bōh nam přōstwu wo syna jenož k tomu dopjelnił, zo by jeho z nami na tajke žalostne wašnje zaso zahubił?“

„Što tam pluwa?“ wolaše w tym wokomiku Korla. „Njeje to čolm z ludźimi?“ Woprawdže, tomu běše tak! „Nuznu chorhoj sem!“ přikaza Jordan. Wupowēsnychu čerwjenu lapu. A zawěsće přibliži so čolm domej. We nim bēchu pionērojo z Mannheima. Nimo mustwa, kiž wobsteješe z pjec wosobow,

běše w čolmje hišće šěsć ludźi. Wobtwjerdźichu łódź při woknu a so woprašachu: „Kelko wosobow?“ — „Štyri dorosćenych a tři male džěci!“ — „Dweju wulkeju a tři male, wjace njeje možno. Ale chwatajće prošu. Nimamy wjele chwile. Ale přinđzemy zaso po druhich.

„Žony a džěci maja so najprjedy wuchować“, praješe Jordan. Korla a ja wróćo wostanjemoj a druhim pomhamoj.“ — „Bjez tebjje njeńdu sobu“, wotmolwi Jordanowa. „Božedla, doćinće“, wołachu ludźo w čolmje, jako so naplawjeny kamor do łódže zapřě, „hewak wšityc zahinjemy!“

„Muž najprjedy, potom scěhuje žona“, wołaše jedyn z pioněrow. „druzy džěci podadźa, a za někotre hodžiny tež po nich přinđzemy.“ — „Potajkim w Božim mjenje“, praješe knjez Jordan a so dele poda do čolma. „Džiće troštjny.

Jordanowa“, rjekny Christina, „ja wam džěci dam. Za was chcu rad wróćo wostać.“

Džakownje Jordanowa na swěrnu holcu hladaše. Jejny mandžel-ski jej do čolma pomhaše, kiž so zdaše skoro přepjelnjeny być, tak zo so wšityc strožichu. „Džěci móžeja hišće derje nutř“, změrowachu jich łóžnicy. Malej holcy scěhowašej. Ale we wokomiku, jako so Christina wot wokna zdalowa, zo by po male džěcatko šla, skoči Korla njeđziwajcy a hruby do čolma wołajo: „Ja chcu tež hišće sobu!“ Colm žalostnje čumpaše a so wottorhny wot wokna. A kaž blysk mała łódź po wodze wotjědže. Kajki strašny napohlad to za holcu při woknje bě, kiž sebi mysleše, zo so łódź každy wokomik podnuri! To so pak njesta. ale bórže njebě wjace widžeć.

(Přichodnje dale)

JAN BJEDRICH OBERLIN

31. awgusta 1740 do 2. junija 1826

Swoje žiwe dny čuješe so Oberlin jako Boži wojak a wuznawaše: „Ewangelijon je moja chorhoj. Bjez njeho bych so bojał.“ Wot Boha dostawaše prikazy, kotrymž bě bjeze wšeho poslušny. Zwjazk z Bohom, wo kotrymž ničo njewědžeše, dawaše jemu njepowalnu móc. Wón tež mjenješe, zo ma poznać njebjeskich mocow, a rysowaše kartu wo njebjesach. Smjerc jeho žony jeho nimo měry čezko trjechi, ale jeho bōl bu z tym wolōžena, zo móžeše hišće 9 lět dolho ze zemrělej wodnjo a w nocy rěćeć kaž za čas žiwjenja. Tak wusko wědžeše so z nej zjednočeny, zo smjerc za njeho ničeho bojazneho na sebi njeměješe, haj husto so jemu po wumrěću z cylej moci styskaše. Stajnje bě sprócniwy modler a jeho čorne durje běchu přeco z mjenami popisane, na kotrychž dyrbješe w dobroprošenju spominać.

Z džěcimi w pěstowarni bě so

zeznał jako jich „papa“ a nětko bě wón za cyły Steintal „papa Oberlin“. Hdyž ze swojimi 80 lěta mi po wsach chodžeše, přeco hišće runy a čerstwy, jenož ze pobluklymaj woćomaj, skakachu wokolo njeho juskace džěci, džěcidžěci tych, kotrychž bě něhdy na lónčko brał. 3 generacije běchu jeho šlu přeše a wotrostl bě nowy splah. Młody lud nochcyše wěric powědančkam wo něhdušej chudobje a nuzy. Nětko bě w Steintalu mōhl rjec wěste bohatstwo. Žiwa wosa-ga podpěrowaše skutki lubosće tež zwonka njeje.

Skōnčnje jeho kiprosć staroby nuzowaše, zo by swoje zastojnstwo na přichodneho syna wotedał, ale w dobroprošenju njepopusćowaše. Wšědnje bjerješe křćeńsku knihu, zo by so za jednotlivych wosadnych modlił. Po krótkej chorosći wza jeho Bōh do wěčneje domizny, po kotrejž bě so jemu čas žiwjenja styskało. „Knježe Jezu, čiń swjatok, ale nic moja, ale twaja wola so stañ“, bě jeho poslednja modlitwa. Na dnju swojeje smjerće njemōžeše wjace rěćeć, ale z poslednjey moci scahnj sej čapku, stykny ruce a zhladowaše z do-wěru a radosću k njebjesam. Po tutym napinanju začinišej so jeho woći na přeco. Cyły Steintal jeho k rowu přewodžeše.

(Swobodnje po Jörg Erb, Die Wolke der Zeugen přeložilo stud. theol. Albert a W.)

Minakał. Nowy duchowny je nětko w Minakale swoje zastojnstwo nastupił, młody wikar Feustel, kiž je do toho na serbskim seminarje w Njeswaćidle pobyl. My so z Minakalskej wosadu wjeselimy, zo budu tam nětko zaso porjadnje každu njeđzelu serbske kemše, kaž bě to pod našim lubym njeboh bratrom Bamžom.

Njeswaćidlo. Z džakownosću swjećeše naša wosada 31. žnjeńca swój žnjowy džakny swjedžen. Džěło z ležacy mi rožkami wšak bě čezke, ale žita sypaju lětsa jara derje. Wosadni skladowachu na žnjowym džaknym swjedženju za nowu třechu. Njerady so džělmy wot scinoweje třechi, za kotruž běchmy z wulkej prócu w hatach scinu ze serpom njeji. Třecha hišće dawno njeje po tutech 10 lětach dodžeržana, ale hižo dla woh-njoweho stracha dyrbimy na překryće sej myslić.

Hrodzišćo. 5. žnjeńca 1958 poswjeći mlynska wuměnkarka Hanka wud. Šmidtec we Wuježku (pola Wósporka) w strowosći swoje 92. narodniny, 15. žnjeńca August Neumann, nan našeho lubowaneho a čescěneho lawreata Narodneho myta Měrcina Nowaka-Njechorńskeho, swoje 90. narodniny (před krótkim móžeše hišće kemši a k Božemu blidu hić) a da-li Bōh 1. pōznjeńca Jan Krawc-Kortničanski tež swoje 90. narodniny (před krótkim widžachmy jeho hišće na polu džělać).

Kaž so zda, mamy tola w Hrodzišću jara dobru klimu, zo tak wjele čłowjekow wysoku starobu docpěje.

Drježdžany. Přichodne serbske kemše budu 28. pōznjeńca (17. njeđzela po swj. Trojicy), popoldnju w 15.30 hodž. w cyrkwi swj. Marka (Markuskirche Dresden-Pieschen). Předować budže sup. Wirth-Njeswaćidlski.

Wopyt z ČSR

Sobotu, 30. žnjeńca, a wutoru, 2. pōznjeńca, bě delegacija z ČSR do Budyšina přišla. Mjez hosćemi běštaj ewangelskaj fararjej, naš luby swěrny přecel senior Lanštjāk a slowakski farar Mičovski. Farar Wirth-Njeswaćidlski měješe skladnosć lubych přecelow powitać.

Naklad Domowina. — Licenca č. 733. Wuchadźa jónkróć za mēsac. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hłowny zamolwity redaktor: superintendent G. Wirth-Njeswaćidlski. Čiść: III-4-9, Nowa Doba, čišćernja Domowiny w Budyšinje.